

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије политикологије			
Врста и ниво студија: основне академске студије			
Назив предмета: Теорија и пракса јавних финансија			
Наставник (презиме, средње слово, име): Драгана Д. Митровић, Веселинов С. Драган, Марко Б. Тмушић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Политичка економија, Савремена политичка економија, Теорија и пракса јавних финансија			
Циљ предмета			
<p>Курс омогућава студентима изучавање и разумевање начина и средстава којима држава утиче на савремену економију – њене епохалне и неминовне промене. Пре свега, њене разуђене функције у економско социјалним пословима и интенцијама јавних компетенција. Држава се афирмише као темељни актер савремене економије уз интенције капитала, тржишта, економије производње и извесности и реалности потрошње. Савремено поимање јавних финансија уважава ове опште и специфичне националне процесе, њихову неизбежност и интернационалност. Посебно у областима алокације ресурса, (ре)дистрибуције дохотка, инвестиција, капитала и ефеката опорезивања. Изучавају се категорије јавних прихода, првенствено пореза, трезора и јавних расхода. Посебно се проучава фискални федерализам и финансије локалне самоуправе. Практична анализа се односи на фискалне системе Србије, Европске Уније и других светских искустава и праксе. Наглашен је категоријални апарат политиколошких и социјални истраживања у анализи доношења буџетских одлука и дистрибуцији дохотка. Теорија и пракса су основа овога изучавања.</p>			
Исход предмета			
Студенти ће стећи опште (теоријско) знање и разумевање јавних финансија, фискалног система, фискалне политике, трезора... и овладати како теоријским, тако и практичним знањима и способностима за решавање сложених проблема у сфери савременог поимања улоге државе и јавних финансија, преовлађујућих функција и фискалних инструмената, буџетских процеса, структуре пореза и пореских оптерећења, локалних финансија и социјалних функција државе, и др. Али и државне инвестиционе политике. Неизбежно је и неминовно упознавање са интернационалном хармонизацијом политике и мера, инструмената и носиоца, и др.			
Садржај предмета			
<p>Теоријска настава: Улога државе у савременој економији. Државне економске функције; Савремено схватање јавних финансија. Економија јавних финансија – основа владајуће теорије и праксе; Инструменти државних економских функција. Приходи – порези, начела и ефекти и други приходи. Теоријско поимање; Анализа (облици) пореза и свих других извора улоге државе у економско – социјалним и развојним пословима; Парафискални приходи; Јавни дуг, приходи од приватизације у земљама транзиције, државни инострани и домаћи кредити, и др; Финансирање државе (пракса развијених економије и социјалних држава, земаља транзиције). Искуства Србије; Финансирање јавних служби. Србија – неминовност промена праксе; Финансирање мреже социјалне заштите. Социјално одговорна држава; Фискални федерализам и финансије локалне самоуправе; Јавне финансије Србије; Буџет и фискални систем Србије; Фискални системи и буџети земаља развијеног капитала, Европске Уније, земаља транзиције.</p> <p>Практична настава: Вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки рад</p>			
Литература а) основна			
Сретен Сокић, <i>Економија јавне потрошње</i> , Чигоја штампа и Факултет политичких наука, Београд, 2011.			
б) допунска			
<p>Џозеф Стиглиц, <i>Економија јавног сектора</i>, Економски факултет, Београд, 2004 (одабрана поглавља), око 100 страна; Сретен Сокић, <i>Капитал у економији транзиције</i>, Завет, Београд, 2005, - поглавље „Правци и тешкоће јавних финансија“, стр. 621 – 673.; Сретен Сокић, <i>Србија у процесима капитала</i>, Завет, Београд, 2007, или 2008 (друго издање), петнаеста глава „Држава у функцији капитала и извесност тржишта“, стр. 311 – 329.; Божидар Раичевић, <i>Јавне финансије</i>, Економски факултет, Београд, 2005, (одабрана поглавља), око 370 страна; Дејан Поповић, <i>Јавне финансије</i>, Правни факултет, Београд, 2005, (одабрана поглавља), око 50 страна; Буџет и буџетски закони, Министарство финансија Републике Србије.</p> <p>Као основна литература за припрему испита може се користити сваки универзитетски уџбеник који обрађује садржаје из силабуса предмета Теорија и пракса јавних финансија (силабус се може видети на сајту Факултета политичких наука).</p>			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писани испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	20	